

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6934/2543

ธนาคาร สหธนาคาร จำกัด(มหาชน) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้ร้อง นางสาว ลักขณา ชวนเกริกกุลผู้คัดค้าน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เค.ซี กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1077, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ผู้คัดค้านชำระหนี้แทนจำเลยที่ 1 ถือได้ว่าผู้คัดค้านเป็นตัวแทนในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของจำเลยที่ 1 แล้ว ผู้คัดค้านย่อมฟ้องเรียกเงินที่ชำระไปแทนจากจำเลยที่ 1 ตามสัญญาตัวแทนได้ แม้การเป็นตัวแทนจะไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือก็ตาม จำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ 1 จึงต้องถือว่าผู้คัดค้านเป็นเจ้าหนี้ของจำเลยที่ 2 ด้วยเมื่อจำเลยที่ 2 โอนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้คัดค้านหลังจากที่มีการขอให้จำเลยที่ 2 ล้มละลายแล้ว โดยผู้คัดค้านหักเงินที่ผู้คัดค้านชำระหนี้แทนจำเลยที่ 1 จากราคาที่ต้องชำระ จึงเป็นกรณีที่จำเลยที่ 2 ให้เปรียบแก่ผู้คัดค้าน อันเป็นการกระทำที่อาจเพิกถอนได้ตามมาตรา 115 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายฯ

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสามเด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายผู้ร้องยื่นคำร้องว่า จำเลยที่ 2 โอนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างแปลงหนึ่งให้แก่ผู้คัดค้านหลังจากเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องขอให้จำเลยที่ 2 ล้มละลาย ผู้คัดค้านเป็นเจ้าหนี้ของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 โอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้คัดค้านยอมถือว่าจำเลยที่ 2 กระทำไปโดยมุ่งหมายให้ผู้คัดค้านได้เปรียบแก่เจ้าหนี้อื่น ขอให้คำสั่งเพิกถอนการโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว หากผู้คัดค้านไม่โอนคืนให้ถือคำสั่งศาลแทนการแสดงของผู้คัดค้านผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านได้รับโอนทรัพย์สินพิพาทโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ทั้งไม่ทราบจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว ขอให้ยกคำร้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้เพิกถอนการโอนตามมาตรา 115 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 หากไม่สามารถโอนคืนได้ให้ผู้คัดค้านใช้ราคาเป็นเงิน 2,706,720 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนการโอนไปจนกว่าจะชำระเสร็จผู้คัดค้านอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษายืนผู้คัดค้านฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "การที่จำเลยที่ 1 ซึ่งประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน จำเลยที่ 2 หุ้นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ 1 เป็นน้องชายของผู้คัดค้านได้มาติดต่อขอให้ผู้คัดค้านช่วยเหลือโดยขอให้ผู้คัดค้านชำระหนี้แทน ผู้คัดค้านจึงชำระหนี้แทนไป 3 ครั้ง ตามเอกสารหมาย ร.8 ถึง ร.10 ดังนั้น การที่ผู้คัดค้านชำระหนี้แทนจำเลยที่ 1 ไปนั้น แม้จะไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเงินก็ตามก็ถือว่าผู้คัดค้านเป็นตัวแทนในการชำระหนี้ให้แก่ธนาคารสกลไทย จำกัด แทนจำเลยที่ 1 แล้ว ผู้คัดค้านย่อมฟ้องเรียกเงินที่ผู้คัดค้านชำระหนี้แทนจากจำเลยที่ 1 ได้ ซึ่งเป็นการฟ้องในมูลหนี้ตามสัญญาตัวแทนแม้การเป็นตัวแทนจะไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือก็ตาม จำเลยที่ 1 กับผู้คัดค้านจึงมีนิติสัมพันธ์กันมาก่อนแล้ว อันเป็นการก่อสิทธิแก่เจ้าหนี้ที่จะเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ต่อไป จึงถือว่าผู้คัดค้านเป็นเจ้าหนี้จำเลยที่ 1 แล้วเมื่อจำเลยที่ 1 เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการซึ่งต้องร่วมรับผิดชอบในบรรดาหนี้ทั้งหลายของห้างหุ้นส่วนนั้น โดยไม่จำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1077

ประกอบมาตรา 1087 จึงถือว่าผู้คัดค้านเป็นเจ้าหนี้จำเลยที่ 2 ด้วย เมื่อจำเลยที่ 2 โอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้คัดค้านในวันที่ 18 สิงหาคม 2531 หลังจากที่มีการขอให้จำเลยที่ 2 ล้มละลายแล้ว โดยจำเลยที่ 2 ขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านหักเงินที่ผู้คัดค้านชำระแทนไปจำนวน 311,700 บาท และจำเลยที่ 2 รับเงินส่วนที่เหลือไปและเนื่องจากผู้ร้องรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ได้เพียง 10,394 บาท ขณะที่จำนวนหนี้ทั้งหมดที่ศาลมีคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้จากจำเลยที่ 2 เป็นเงินถึง 29,949,426.04 บาทการที่จำเลยที่ 2 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีไปโอนชำระหนี้แก่ผู้คัดค้านโดยเฉพาะ จึงเป็นการให้เปรียบแก่ผู้คัดค้านและทำให้เจ้าหนี้อื่นเสียเปรียบเพราะเจ้าหนี้อื่นไม่มีโอกาสได้รับชำระหนี้โดยเฉลี่ยจากทรัพย์สินที่โอนไปเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้ร้องจึงมีอำนาจขอให้ศาลเพิกถอนการโอนทรัพย์สินรายนี้ได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115 โดยไม่ต้องพิจารณาว่าผู้รับโอนได้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือไม่ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามาต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

พีรพล จันทรสว่าง · จำลอง สุขศิริ · วัฒนชัย โชติชูตระกูล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6934/2543>